

KŪRYBIŠKUMAS

**82% žinomų įmonių mano, kad
XXX yra varomoji verslo jėga ar
sėkmingas komponentas? Kas
yra XXX?**

Kūrybiškumas

KŪRYBIŠKUMAS

Kuo skiriasi kūrybiškas darbuotojas nuo nekūrybiško?

Nekūrybiškas darbuotojas stengiasi nepastebėti problemos, kuri iškyla, jei nesugeba jos išspręsti. Arba, jei nepastebėsitė, jis bandys tai išspręsti įprastiniais metodais. Panardinamas tik paviršutiniškai. Kūrybiškas darbuotojas yra giliai pasinėręs į problemą ir siekia ją išspręsti, kad neatsirastų naujų problemų.

KŪRYBIŠKUMAS

Prisiminkime 2020-uosius: visi restoranai buvo uždaryti dėl karantino. Jūsų, kaip vadovo, veiksmai? Ką jūs sakote?

Ne kūrybiškas požiūris. Turime nuostabų restoraną. Net jei yra karantine, palauksim kol baigsis karantinas ir viskas bus gerai.
Kūrybiškas požiūris. Galime diegti naujoves. Pavyzdžiui, pristatymas klientams; durys. Arba leidžia sukurti dovanų maišelius ir atidaryti greitųjų kavinių tinklą.

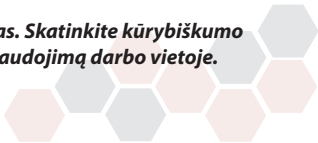
KŪRYBIŠKUMAS

Kokie yra pagrindiniai kūrybiškumo ugdymo etapai?

1 etapas. Suformuluokite principą ir pradėkite jį reklamuoti įmonėje.

2 etapas. Suformuoti kūrybiškumo darbo vietoje metodiką, ugdytį rankiai, mokytį darbuotojus.

3 etapas. Skatinkite kūrybiškumo panaudojimą darbo vietoje.

KŪRYBIŠKUMAS

**Kokiame kontekste
šiuolaikiniame pasaulyje buvo
pradėtas vartoti terminas
„kūrybiškumas“?**

***Kūrybiškumo terminas dabar plačiai
vartojamas strategijos, inovacijų,
organizacijos plėtros ir lyderystės kontekste.***

KŪRYBIŠKUMAS

**Įvardinkite bent tris aktyvaus
mąstymo lygius, kurie būdingi
kūrybiškumui.**

Verslo įkvėpimas, Intuicija, Vaizduotė

KŪRYBIŠKUMAS

Kūrybiškumas versle yra...

Gebėjimas prisitaikyti prie naujų valdymo stilių, keistis pagal besikeičiančias rinkos sąlygas, nes verslas netoleruoja konservatizmo.

KŪRYBIŠKUMAS

**Kodėl versle reikalingas
kūrybiškumas?**

*Kūrybiškumas versle reikalingas mobilumui,
sprendimų priėmimo greičiui ir inovacijoms.*

KŪRYBIŠKUMAS

Kaip paaiškintumėte savo posakį „nėra amžinai aktualių“?

Kiekviena idėja anksčiau ar vėliau tampa nereikšminga, nes kažkas bandė padaryti tai, kas bus; Bet kuriuo atveju idėją reikia išgryninti, įgyvendinti ir perdirbti, suteikiant jai naują kryptį.

KŪRYBIŠKUMAS

**Kokios įmonių klaidos dažnai
žudo jų kūrybiškumą?**

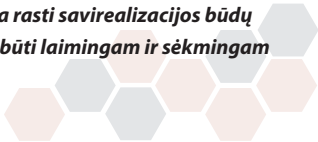
- *Naujų dalykų vengimas*
- *Eksperimentavimo nebuvimas*

KŪRYBIŠKUMAS

**Paratęskite teiginį -
kūrybiškumas leidžia:**

- išbristi iš krizinių situacijų*
- gyvenimą daro be galo įvairų*
- leidžia įgyvendinti kūrybinę idėją*
- padeda rasti savirealizacijos būdų*
- padeda būti laimingam ir sėkmingam*

KŪRYBIŠKUMAS

**Kodėl verslui svarbus
kūrybiškumas?**

***Verslo kūrybiškumas leidžia išspręsti
problemas greičiau ir lengviau nei bet kada
anksčiau. Tai padeda atrasti unikalių idėjų,
kurios leis vartotojus domėtis ir sudominti, o
tai labai svarbu jūsų verslo sėkmei.***

KŪRYBIŠKUMAS

**Kaip kūrybiškumas ir
novatoriškumas prigijo prie
verslo?**

*Kūrybiškumas eina koja kojon su
naujovėmis. Darbuotojų skatinimas mąstyti
už langelio ribų ir suteikti jiems laiko bei
išteklį naujoms novatoriškų idėjų sritims
tyrinėti yra raktas į ekonomiškus verslo
sprendimus. Kūrybiškumas pagerina
problemų sprendimo procesą.*

KŪRYBIŠKUMAS

Kaip verslas gali tapti kūrybingas? Išvardink bent kelis variantus

- *Padėkite įrenginius*
- *Skaitykite kaip komanda*
- *Organizuokite komandos minčių lietu*
- *Praktikuokite biuro sąmoningumą*
- *Eikite dirbti į kitą darbo vietą*
- *Pertvarkykite savo darbo vietą*

KŪRYBIŠKUMAS

Kaip pagerinti kūrybiškumą?

- *Mokykitės bendradarbiaudami*
 - *Būkite smalsūs*
 - *Daryk tai, kas tau patinka*
- *Raskite įkvėpimo iš kitų pramonės šakų*
 - *Atsijunkite nuo pasaulio*
 - *Vaikščiokite gamtoje*
 - *Nustatykite tinkamą nuotaiką*
- *Klauskite patarimo ar atsiliepimų*

KŪRYBIŠKUMAS

Kokios yra sėkmingiausios mažos įmonės? Išvardink bent tris.

- *Auto remontas*
- *Food truck'ai*
- *Automobilių plovimo paslaugos*
- *Elektronikos remontas*
- *IT palaikymas*
- *Asmeniniai treneriai*
- *Naujagimių ir po nėštumo paslaugos*
- *Užsiėmimai vaikams*

KŪRYBIŠKUMAS

Kokie yra 5 kūrybiškumo komponentai?

Sternbergas pasiūlė, kad kūrybiškumas turi penkis komponentus: kompetenciją, vaizduotės mąstymo įgūdžius; rizikinga asmenybė; vidinė motyvacija; ir kūrybinga aplinka, kuri skatina, palaiko ir tobulina kūrybines idėjas.

KŪRYBIŠKUMAS

Kokį verslą lengviausia pradėti? Išvardink bent tris.

- *Renginio planavimas*
- *Sodininkystės ir apželdinimo paslaugos*
 - *DJ darbas*
 - *Tapyba*
- *Vietos kelionių vadovas*
 - *Mokymas*

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Kaip institucijos gali būti
fiziškai prieinamos visiems?**

***Reikalingi: nuleidžiami borteliai,
montuojami rampos, pakeliama platforma
arba liftas, universalus tualetas.***

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Kokios yra socialiai
pažeidžiamos grupės?**

***Žmonės su klausos negalia, LGBT+ žmonės,
žmonės su regėjimo negalia, žmonės
invalido vežimėliuose, žmonės su vaikais,
smurto šeimoje aukos, vargšai, veteranai,
paleisti kaliniai, migrantai ir kt.***

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

Ką reikėtų daryti, kad klientams būtų patogiu ir saugu vaikams likti įstaigoje, pavyzdžiui, kavinėje?

Yra vaikų kambarys, žaislai ir priemonės jiems sterilizuoti, taip pat meniu vaikams, specialios vaikiškos kėdutės, animatoriai, pirmosios pagalbos vaistinė.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Kokiais būdais gali būti
įtrauktos pažeidžiamos
kategorijos?**

*Samdyti studentus, vienišus tėvus su mažais
vaikais, pensininkus ir kt. Inicijuoti ir
palaikyti kitų žmonių socialines iniciatyvas.*

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Kokia įtraukaus verslo nauda
darbdaviams?**

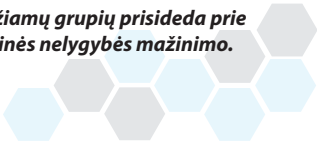
Pavyzdžiui, didesnis darbuotojų įtraukimas į komandos procesus, sąveikos komandoje optimizavimas, sprendimų priėmimo proceso tobulinimas, produktyvumo didinimas, taip pat teigiamas įmonės reputacijos pokytis.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

Kas yra socialinis verslas?

Toks verslas, kuris veikia koncentruodamasis ne vien į pelną, bet ir siekia visuomenei naudingų tikslų, dažnai įdarbina žmones iš labiausiai socialiai pažeidžiamų grupių prisideda prie socialinės nelygybės mažinimo.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Kuriose srityse daugiausiai
veikia socialinis verslas?**

- integracija į darbo rinką (mokymai bedarbiams ir reintegravimas į darbo rinką)

- asmeninės paslaugos (pvz., vaikų priežiūra, paslaugos senjorams, „nuotolinės“ paslaugos, pagalba socialiai atskirtiems žmonėms ir t.t.)

- socialiai atskirtų vietovių vystymas (pvz., socialiniai verslai labai nutolusiose kaimo vietovėse, gyvenamųjų rajonų vystymas/ reabilitacinės programos kaimo vietovėse ir t.t.)

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Socialinio verslo kuriama
nauda visuomenei(išvardink
bent tris):**

- *kuria naujas, ilgalaikes darbo vietas*
 - *skatina tvaresnį verslą*
- *didina šalies ekonominį konkurencingumą*
- *mažina socialinėms išmokoms skirtą valstybės biudžetą*
- *skatina pažangų augimą socialinėmis inovacijomis*
 - *skatina socialinę sanglaudą*
 - *mažina socialinę atskirtį, nelygybę ir aplinkosauginės problemas*

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

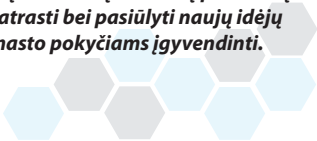
Kas yra socialinė inovacija?

Tai naujų socialinių idėjų vystymas, veikiančių novatoriškų metodų ir praktikų iš kitų sektorių perkėlimas ir įgyvendinimas (produktai, paslaugos, mechanizmai), siekiant patenkinti socialinius poreikius, spręsti įsisenėjusias socialines bei aplinkosaugines problemas bei kurti naujus socialinius ryšius ir bendradarbiavimą.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

Kas yra socialinis verslininkas?

Juo gali tapti bet kokios profesijos atstovas (-ė), jeigu jis yra ambicingas ir atkaklus, norintis išspręsti svarbią socialinę problemą ir gebantis atrasti bei pasiūlyti naujų idėjų plataus masto pokyčiams įgyvendinti.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Kaip socialinis verslas skiriasi
nuo įmonių socialinės
atsakomybės?**

*Tai įmonių ideologija, kuri į savo veiklą
savanoriškai įtraukia socialinius ir
aplinkosauginius klausimus bei santykiuose
su visais suinteresuotais visuomenės, verslo
ir valdžios atstovais vadovaujasi pagarbos
žmogui, visuomenei bei gamtai vertybiniais
principais. Vis dėlto, šių ideologijų
praktikuoja įmonės, kurių pagrindinis
tikslas – pelno maksimizavimas.*

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

Kas yra holistinis mąstymas?

Tai yra natūralus ir žmogiškas mąstymo būdas, galintis paimti idėjas, užmegzti ryšius ir susidaryti sudėtingos sistemos apžvalgą.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

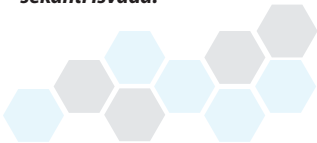
Kaip socialinė įmonė susijusi su socialiniu verslu?

Socialinė įmonė yra vienas iš socialinio verslo modelių (užimtumo modelis), kurio socialinė misija yra sukoncentruota į užimtumo galimybių kūrimą socialinės atskirties grupėms priklausantiems asmenims – nedirbantiems neįgaliesiems, ilgalaikiams bedarbiams, asmenims, kuriems iki senatvės pensijos amžiaus likę ne daugiau kaip penkeri metai, vienišoms motinoms arba tėvams, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų asmenims.

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

**Koks yra dedukcinis
mąstymas?**

*Tai samprotavimas, kai iš to, kas žinoma,
kad yra teisinga, daroma būtinai iš to
sekanti išvada.*

SOCIALINĒ ĪTRAUKTIS

**Kokie yra samprotavimo
būdai?**

Dedukcija ir indukcija

SOCIALINĖ ĮTRAUKTIS

Koks yra indukcinis mąstymas?

toks samprotavimo būdas, kai nustatius, kad kai kurie tam tikros grupės objektai turi tam tikrą savybę, daroma išvada, kad tą savybę turi ir visi tos grupės objektai (pavyzdžiui, samprotavimas pagal analogiją – iš dviejų objektų panašumo pagal vieną požymį daroma išvada, kad tie objektai panašūs ir kitais požymiais).

MOTYVACIJA

**Kuo daugiau žmonių, tuo efektyvumas vienam žmogui?
Apie ką čia kalbama?**

Tyrimai parodė, kad kuo daugiau žmonių dirba su projektu, tuo mažiau pastangų kiekvienas dalyvis įdeda

MOTYVACIJA

**Kokie veiksniai darbe lemia
asmens „profesinį perdegimą“?
Išvardink bent tris.**

*Darbo monotonija, įtempti santykiai
komandoje, trūkumas tobulėjimas, silpna
motyvacija, per daug darbo vienai*

MOTYVACIJA

Ar lyčių disbalansas komandoje turi įtakos intelektinių užduočių kokybei?

Ne, mokliškai įrodyta, kad intelekto lygis nepriklauso nuo lyties. Vyras ar moteris gali turėti tą patį intelekto lygį.

MOTYVACIJA

Kas yra motyvacija?

Tai vidinių impulsų rinkinys, skatinantis mūsų elgesį. Pats šis terminas kilęs nuo žodžio „motyvas“, kuris ir apibūdina tuos vidinius impulsus. Jie – tai mūsų troškimai, norai, poreikiai, kurie priverčia mus elgtis taip, kad pasiektume tai, ko trokštame. Poreikiai, skatinantys konkretų elgesį, gali būti patys įvairiausi: nuo tokių esminių, kaip alkis, skatinantys mus atsikelti nuo kėdės ir eiti šaldytuve ieškoti ko nors valgomo, iki ambicijų būti paaukštintam darbe.

MOTYVACIJA

Apbūdink žodį ASMENYBĖ.

Tai individo savitumas, nuolatinių jo savybių (įgytų ir įgimtų) visuma.

MOTYVACIJA

Kas yra išorinė motyvacija?

Ta, kuri kyla iš už žmogaus, kaip individo ribų. Tais atvejais, kai esame motyvuoti iš išorės, mes arba siekiame kažkokio numanomo apdovanojimo, arba atvirkščiai – stengiamės išvengti numanomos bausmės. Taigi, tarp daugybės galimų pavyzdžių, išorinė motyvacija galėtų būti geri pažymiai mokykloje, mokytojo ar darbdavio pagyrimas, didesnis atlyginimas, straipsnis apie mus kokiame nors naujienų portale, konflikto išvengimas ir panašiai.

MOTYVACIJA

Kas yra vidinė motyvacija?

Dažniausiai pati veikla žmogui suteikia malonumą ir prasmę – jokių papildomų išorinių apdovanojimų nereikia. Iš vidaus motyvuotas žmogus eina į sporto klubą, nes jam patinka aktyviai leisti laiką; jis imasi sunkiai įveikiamos užduoties, nes pats iššūkis jam kelia norą išbandyti savo jėgas, o į žaidimą kortomis jis įsitraukia todėl, kad tai teikia malonumą.

MOTYVACIJA

Išvardink bent du motyvacijos lygius.

- 1. Nes tu man pasakei taip padaryti***
- 2. Nes tu nori, kad aš tai padaryčiau***
- 3. Nes aš noriu tai padaryti***
- 4. Nes tai, ką darau kuria pokytį***

MOTYVACIJA

Kokia yra A. Maslow poreikių hierarchija?

- *Saviraiškos (Visavertiškumo jausmas, kvalifikacijos kėlimo galimybė)*
- *Pagarbos (Statusas, pasitenkinimas savimi, svarbaus darbo paskyrimas)*
- *Socialiniai (Prisirišimas, priėmimas, priklausymo grupei jausmas)*
- *Saugumo (Apsauga, apsaugojimas nuo fizinės žalos)*
- *Fiziologiniai (Išgyvenimas, maistas, vanduo)*

MOTYVACIJA

Kas yra komanda?

Komanda yra suprantama kaip tam tikra dviejų ar daugiau žmonių grupė, kurios nariai yra susiję tarpusavio ryšiais bei siekia konkretaus bendro tikslo.

MOTYVACIJA

**Išvardink bent tris dalykus,
kurie motyvuoja dirbti.**

- *lankstus darbo grafikas*
- *kūrybiškumo skatinimas*
 - *bendros veiklos*
- *rūpinimasis žmogumi*
 - *skaidrumas*
- *saviraiškos laisvė*

MOTYVACIJA

Kas yra komanda?

***Komanda yra suprantama kaip tam tikra
dviejų ar daugiau žmonių grupė, kurios
nariai yra susiję tarpusavio ryšiais bei siekia
konkretaus bendro tikslo.***

KOMUNIKACIJA

Kiek procentų programų auditorijų nepatinka, kai įmonės joms skambina ir mieliau bendrauja?

56 %

KOMUNIKACIJA

Vertikali komunikacija yra

Sąveika nukreipta aukštyn ir žemyn. Tai gana paprasta: žemyn – tai informacijos perdavimas iš vadovybės pavaldiniams, aukštyn – iš pavaldinių vadovui.

KOMUNIKACIJA

Kas yra kūrybinis mąstymas?

Mąstymas, kurio rezultatas – atrasta kažkas naujo, naujos idėjos sukūrimas.

KOMUNIKACIJA

Yra dviejų tipų konfliktai – matomus ir nematomus. Kuo jie skiriasi?

Konfliktas yra nematomas, žmonės ignoruoja ir vengia vienas kito, tyčiojasi, naudoja ironiją bei sarkazmą, apkalba arba būna pabrėžtinai šalti ir mandagūs. Tuo tarpu matomo konflikto atveju viskas vyksta priešingai – žmonės šaukia, įrodinėja, kartais keikiasi ar net mušasi, kitaip tariant, jie nevaldo savo emocijų.

KOMUNIKACIJA

Kas yra konfliktas?

*Priešingų interesų, pažiūrų, siekių
susidūrimas.*

KOMUNIKACIJA

Kokias dvi komunikacijos rūšis naudos naujai įsikūręs verslas?

Rašytinę ir vizualinę

KOMUNIKACIJA

**Koks yra pats naujausias
komunikavimo būdas?**

Vizualinis

KOMUNIKACIJA

**Koks komunikavimo būdas
svarbus derybose?**

Klausymas

KOMUNIKACIJA

**Koks rašytinio bendravimo
tikslas?**

Skleisti informaciją aiškiai ir glaustai.

KOMUNIKACIJA

Kaip vyksta neverbalinė komunikacija?

Nežodinis bendravimas apima veido išraiškas, laikyseną, akių kontaktą, rankų judesius ir prisilietimą.

KOMUNIKACIJA

**Kaip vyksta žodinė
komunikacija?**

Kalbant

KOMUNIKACIJA

Kokie yra komunikavimo būdai?

Žodinis, neverbalinis, rašytinis, klausymas, vizualinis.

KOMUNIKACIJA

**Kas yra verslo komunikacija
paprastais žodžiais?**

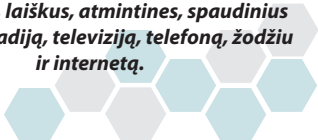
***Informacijos mainų procesas tarp žmonių
įmonėje ir už jos ribų, siekiant skatinti
organizacijos tikslus, uždavinius, tikslus ir
veiklą, taip pat padidinti pelną.***

KOMUNIKACIJA

Kas yra pagrindinė verslo komunikacija?

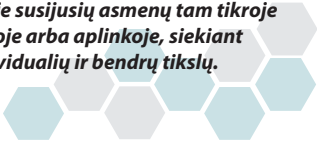
Verslo komunikacija apima įvairius komunikacijos kanalus, įskaitant susitikimus, laiškus, atmintines, spaudinius (leidinius), radiją, televiziją, telefoną, žodžiu ir internetą.

KOMUNIKACIJA

Kas yra komunikacija organizacijoje?

Organizacinę komunikaciją apibrėžiame kaip pranešimų siuntimą ir gavimą tarp tarpusavyje susijusių asmenų tam tikroje aplinkoje arba aplinkoje, siekiant individualių ir bendrų tikslų.

KOMUNIKACIJA

Kas yra komunikacijos pavyzdys? Išvardink bent tris.

Laiško siuntimas draugui, el. laiško išsiuntimas bendradarbiui, skambinimas draugui telefonu, diskusija ir tekstinės žinutės siuntimas yra bendravimo pavyzdys.

KOMUNIKACIJA

Kokios yra išorinės komunikacijos rūšys. Išvardink bent keturis variantus.

- *Jūsų svetainė / tinklaraštis*
- *Tiesioginiai renginiai ir konferencijos*
 - *Jūsų el. pašto sąrašas*
 - *Socialinė žiniasklaida*
 - *Pranešimai spaudai*
 - *Žinokite savo auditoriją*
- *Pasirinkite tinkamas platformas*

KOMUNIKACIJA

**Kas yra išorinė komunikacija
versle?**

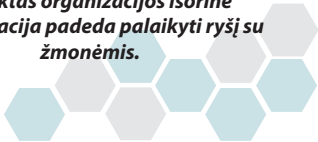
Išorinė komunikacija apima bet kokį organizacijos ir jos suinteresuotųjų šalių, tokių kaip klientai, tiekėjai, tarpininkai, investuotojai ar apskritai visuomenė, bendravimą.

KOMUNIKACIJA

Kokie pagrindiniai išorinės komunikacijos tikslai?

Pagrindinis išorinės komunikacijos tikslas yra rinkti informaciją iš išorės. Kiekviena verslo organizacija turi palaikyti ryšį su paprastais visuomenės žmonėmis, kad būtų pasiektas organizacijos išorinė komunikacija padeda palaikyti ryšį su žmonėmis.

KOMUNIKACIJA

Kas yra vidinė komunikacija?

Tai informacijos apsikeitimas įmonės viduje. Dažnai tai suprantama, kaip informacijos perdavimas ir paaiškinimas iš „viršaus“ į „apačią“.

KOMUNIKACIJA

**Kokios yra vidinės komunikacijos priemonės?
Išvardink bent dvi.**

- *Intranetai ir forumai*
- *Skaitmeninis parašas*
- *Momentinių pranešimų įrankiai*
 - *Bendradarbiavimo įrankiai*
 - *Darbuotojų socialiniai tinklai*
- *Komandos sujungimo įrankiai*
 - *Vaizdo pokalbių įrankiai*

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kodėl pradedančiajam reikia
finansinio verslo plano?**

*Tai pagalbinė priemonė įmonės strategijai,
padedanti planuoti ir įvertinti įvairius
ateities scenarijus. Jei verslininkas to
nemato, jis gali nesugebėti konkuruoti ir
ištrūkti iš verslo.*

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Ką verslininkui reikia būti
finansiškai išprususiam?**

***Stebėti pajamas ir išlaidas, mokėti rasti
reikalingą informaciją verslo apskaitai,
susikurkite finansinę pagalbę, prieš
investuodami numatykite visus galimus
plėtros ir nesėkmių scenarijus.***

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra „atsargos fondas“?

*Rezervinio fondo pagalba verslininkas
uždaro neplanuotus ir trumpalaikius
finansinius poreikius.*

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra infliacija?

Bendro kainų lygio kilimas.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra verslo planas?

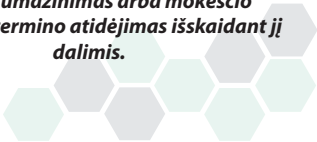
Dokumentas, kuriame aiškiai ir argumentuotai išdėstoma, ko siekia įmonė ir kaip savo tikslus įgyvendins.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra mokesčio lengvata?

Mokesčio lengvata – tai mokesčio mokėtojuj įstatymo nustatytos išskirtinės apmokestinimo sąlygos. Tai gali būti atleidimas nuo tam tikro mokesčio, jo dydžio sumažinimas arba mokesčio mokėjimo termino atidėjimas išskaidant jį dalimis.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kokie yra pelno mokesčio
tarifai?**

15 proc arba 5 proc.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra VMI?

Valstybinė mokesčių inspekcija.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra sąmata?

*Būsimų sąnaudų, išlaidų
apskaičiavimas*

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra GPM?

Gyventojų pajamų mokestis.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra kapitalo ištekliai?

***Kapitalo ištekliai – ekonominės gėrybės,
naudojamos kitoms gamybos proceso
gėrybėms kurti.***

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra inovacija?

Inovacija – naujovė ar išradimas, pritaikytas rinkai, kitų žmonių poreikiams.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra pelnas?

***Pelnas – gaunamų pajamų ir patiriamų
išlaidų skirtumas.***

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kuri verslo organizavimo
forma pelningiausia?**

Didžiausio pelno galima tikėtis dirbant individualioje įmonėje arba pagal verslo liudijimą, nes pelno nereikia dalintis su kitais savininkais.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Mokestinis laikotarpis - kas tai?

Kalendoriniai metai

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra Vartotojų kainų indeksas?

Santykinis rodiklis, kuriuo išreiškiamas vartojimo prekių ir paslaugų, kurias namų ūkiai perka vartojimo reikmėms, bendrasis kainų pokytis per tam tikrą laikotarpį. Tai pagrindinis vartotojų infliacijos rodiklis.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kuri verslo organizavimo
forma rizikingiausia?**

Didžiausia rizika taip pat dirbant individualioje įmonėje arba pagal verslo liudijimą, nes ne tik visas pelnas, bet ir visa rizika atitenka vienam žmogui. Individualioje įmonėje – bankroto atveju įmonės savininkas atsako savo asmeniniu turtu.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra bankrotas?

Bankrotas - padėtis, kai įmonė negali įvykdyti savo įsipareigojimų, o jos skolų yra daugiau už turimą turtą ar įstatymo nustatytą jo dalį.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kas yra Neto darbo
užmokestis?**

Atlyginimas pinigais, apimantis tiesiogiai darbdavio darbuotojui mokamą pagrindinį darbo užmokestį ir papildomą uždarbį, atskaičius darbuotojo mokamas socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kas yra vidutinė mokesčių
infliacija?**

Vidutinė metinė infliacija – dvylikos paskutinių mėnesių ir atitinkamų ankstesnių dvylikos mėnesių vidutinio kainų lygio santykinis pokytis.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra defliacija?

Defliacija – ilgalaikis bendrojo kainų lygio mažėjimas, dėl kurio didėja pinigų perkamoji galia.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra BVP?

Bendrasis vidaus produktas

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kiek per dešimtmetį išaugo
įmonių skaičius?**

*Per dešimtmetį įmonių skaičius išaugo du
kartus.*

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kuriame amžiuje atsirado
pirmieji popieriniai pinigai?**

XI a.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Kada prasidėjo pramonės
perversmas?**

1760m.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra mokesčio mokėtojas?

Fizinis ar juridinis asmuo, kuriam teisės aktai nustato prievolę sumokėti tam tikrą mokestį;

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

**Apie ką sako žodžiai "verslo
skaidrumas"?**

Įmonė viską daro skaidriai, nevėluoja teikti ataskaitų, iškilus nesklandumams pati praneša tam tikroms tarnyboms, ieško pagalbos, nuolat konsultuojasi su specialistais, valstybės tarnautojais, o ne vengia jų ir pan. Darbuotojas nesutiktų nuslėpti jokio darbovietės nusižengimo arba klaidos, dėl kurios grėstų nuostoliai, net jeigu dėl to prarastų darbą.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra apyvarta?

Bendrosios įmonės įplaukos už parduotas prekes ir paslaugas per tam tikrą laikotarpį, ketvirtį ar metus. Tai yra parduotų prekių ar paslaugų ir jų kainos sandauga.

FINANSINIS RAŠTINGUMAS

Kas yra sąskaita faktūra?

***Griežtos atskaitomybės dokumentas, kurį
pirkėjui išrašo pardavėjas, pirkėjui perkant
prekes, paslaugas ar kitą turtą.***

EKOLOGIJA

Kas yra ekologiškas verslas?

Žalioji verslas yra verslas, kuris laikosi principų savo veikloje aplinkos balansą, siekia naudoti atsinaujinančius išteklius ir stengiasi kuo labiau sumažinti neigiamą savo veiklos poveikį aplinkai.

EKOLOGIJA

**Koks įstatymas reglamentuoja
įmonių veiklą ekologijos
požiūriu?**

Aplinkos apsaugos įstatymas

EKOLOGIJA

Suformuluokite ekologiškumo sąvoką.

Ekologiškas pažodžiui reiškia „draugiškas“ aplinkai, nekenksmingas aplinkai.

EKOLOGIJA

**Jei darbuotojai į darbą
atsineštų savo pagamintus
pietus, prie kokio proceso tai
prisidėtų?**

Aplinkos taršos mažinimo.

EKOLOGIJA

Ar tiesa, kad Australijoje, kur trūksta natūralių vandens telkinių, o klimatas sausringas, daugiau nei leistina vandens išnaudoję gyventojai net gali gauti baudą?

Taip

EKOLOGIJA

2040-aisiais geriamojo vandens poreikis pasaulyje turimus išteklius viršys apie X proc. Kiek yra X?

40 proc.

EKOLOGIJA

Medžiaga antroje vietoje pagal naudojimo paplitimą gamybos pramonėje.

PVC plastikas.

EKOLOGIJA

**Įvardinti bent vieną šalį,
kurioje uždrausta kailių
prekyba.**

Izraelis

EKOLOGIJA

Kiekvienas Europos Sąjungos pilietis kasmet sunaudoja apie X plastikinių pirkinių maišelių. Koks skaičius yra X?

500

EKOLOGIJA

Ką sako frazė - žaliasis smegenų plovimas?

Tai korporacijų ir įmonių koncepcija, leidžianti savo produktams ar praktikai atrodyti ekologiškiau nei yra iš tikrųjų.

EKOLOGIJA

**Jeigu visi laikraščiai būtų
perdirbami, per metus
išsaugotume apie X medžių!
Kiek yra X?**

250 mln.

EKOLOGIJA

Yra sakoma, kad kas 3 sekundes gimsta kūdikis. Kiek per tą patį laiką galima pagaminti skardinių?

140

EKOLOGIJA

**Kiek kiekvienais metais
pražudo įvairių jūros būtybių
plastikiniai maišeliai ir kitos
plastiko atliekos išmetamos į
vandenynus?**

Apie 1 mln.

EKOLOGIJA

**Kiek proc pasaulyje esančio
gėlo vandens yra lengvai
prieinamas žmonėms?**

Mažiau nei 1 %

EKOLOGIJA

**Kiek vidutiniškai per metus
tenkan atliekų kiekis vienam
europiečiui?**

Apie 513 kg.

EKOLOGIJA

Jeigu į eilę surikiuotumėte per dieną išnaudojamus plastikinius puodelius koks atstumas gautųsi?

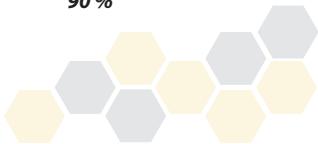
Jie apjuostų visą žemes rutulį.

EKOLOGIJA

Kiek buteliuose parduodamo vandens kainos sudaro ne vanduo, o vandens išpilstymas, pakuotė, transportavimas, reklama?

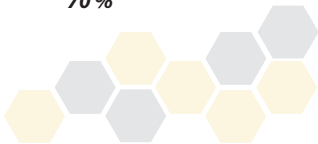
90 %

EKOLOGIJA

**Kiek mažiau energijos reikia
pagaminti popieriui, jei jis
gaminamas iš perdirbto
popieriaus?**

70 %

EKOLOGIJA

Kokios yra 5 pagrindinės aplinkos problemos?

- *Tarša*
- *Visuotinis atšilimas*
- *Perteklinis gyventojų skaičius*
- *Atliekų šalinimas*
- *Vandenyno rūgštėjimas*
- *Biologinės įvairovės praradimas*
- *Miškų naikinimas*
- *Ozono sluoksnio ardymas*

EKOLOGIJA

Kas yra aplinkos tvarumas?

Aplinkos tvarumas – tai atsakingų sprendimų priėmimas, kurie sumažins jūsų verslo neigiamas poveikis aplinkai. Tai ne tik susijęs su atliekų kiekio mažinimu ar energijos sunaudojimu, bet ir su procesų plėtojimu, dėl kurių įmonės taps visiškai tvarios.

EKOLOGIJA

**Kokie yra energijos šaltiniai?
Išvardink bent du.**

- *Saulės energija*
- *Vėjo energija*
- *Biomasė ir biokuras*
- *Vanduo ir geoterminė energija*

EKOLOGIJA

Kokie yra būdai, kaip sumažinti aplinkos taršą, kylančią iš jūsų namų, paprasčiausiai pasirenkant ekologiškus produktus? Išvardink bent tris.

- *Sertifikuoti kompostuojami konteinerių įdėklai*
 - *Perdirbtas tualetinis audinys*
 - *Perdirbtas plastikinis dantų šepetėlis*
 - *Perdirbta Sari stalo užvalkalų kolekcija*
 - *Perdirbti plastikiniai kilimėliai*
- *Tušinukai, pagaminti iš perdirbtų vandens butelių*

EKOLOGIJA

Kaip klimato kaita veikia verslą?

Šylanti planeta verslui kelia daug įvairių rizikų – nuo sutrikusių tiekimo grandinių iki didėjančių draudimo išlaidų ir darbo iššūkių. Pavyzdžiui, klimato kaita ir ekstremalūs oro reiškiniai, tokie kaip uraganai, potvyniai ir gaisrai, daro tiesioginį poveikį 70 % visų pasaulio ekonomikos sektorių.

EKOLOGIJA

Septynios didžiausios grėsmės aplinkai

- *Klimato kaita*
- *Rūšių išnykimas ir biologinės įvairovės nykimas*
- *Oro ir vandens tarša*
- *Vandens krizė*
- *Gamtos išteklių nutekėjimas*
- *Miškų naikinimo poveikis*
- *Dirvožemio degradacija*

EKOLOGIJA

Įvardykite bent 2 alternatyvius energijos šaltinius.

- *Saulės energija*
- *Vėjo energija*
- *Hidroenergija*
- *Biodujos*

EKOLOGIJA

Kuris sektorius (29 proc. 2019 m. išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų) išmeta didžiausią šiltnamio efektą sukeliančių dujų dalį?

Transporto

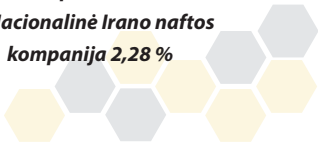

EKOLOGIJA

Kokios įmonės(šalys) teršia labiausiai?

Pasauliniai teršalai (1988–2015 m.):

- 1. Kinija (anglys) 14,32 %***
- 2. Saudi Aramco 4,50 %***
- 3. „Gazprom“ 3,91 %***
- 4. Nacionalinė Irano naftos kompanija 2,28 %***

DRAŠA

Sukurkite 10 būdų, kaip naudoti servetėles per minutę.

DRAŲSA

**Kaire ranka nubrėzkite tiesų
apskritimą (Kairiarankiai -
dešine).**

DRAŠA

**Suskaičiuokite iki 10
nenaudodami raidės A,
pakeisdami ją kita balsiu (e, i,
u).**

DRAŠA

**Per 15 sekundžių įvardinkite
15 objektų, kurie supa žaidėją.**

DRAŠA

**Viena ranka padarykite
popierinį lėktuvą.**

DRAŠA

**Parduokite rašiklį per 1 minutę
nenaudodami žodžių**

DRAŖSA

**Kaip iš 6 degtukų sudėti
keturis lygiakraščius
trikampius?**

DRAŖSA

**Nupieškite saulę daiktu, kuris
pirmiausia patraukia jūsų akį.**

DRAŠA

Išvardink 5 sėkmingus
verslininkus.

DRAŠA

Nufilmuok keptuvės reklamą.

DRAĢA

**Per 2 minutes sugalvokite
verslo plano idējā ir
pasakykite, koks jos
išskirtinumas ir būtiniumas.**

DRAŲSA

**Savo drabužius pristatykite
kuo kūrybiškiau.**

DRAՅԱ

Balansuokite! Paimkite bet kokius 3 daiktus. Padėkite vieną ant kito, kad jie neliktų ore. Objektai turi liestis tik taškais, o ne plokštumose.

DRAŠA

**Vienu judesiu nubrėžkite
apskritimą, nesulenkdami
alkūnės.**

DRAŲSA

**Naudodami improvizuotus
daiktus sukurkite verslo
modelį ir per 5 minutes
priverskite dirbti 2 žaidėjus.**

DRAŠA

**Vienu judesiu nubrėžkite
apskritimą, nesulenkdami
alkūnės.**

DRAŠA

Išvardinkite 10 šalių
pavadinimus abėcėlės tvarka.

DRAŖSA

**Laimė tau - 20 pritūpimų.
Kiekvienam pritūpimui
nurodykite savybę, kurią
privalo turėti įmonės
savininkas.**

DRAŲSA

**Įvardink 10 dalykų, kurie gali
tilpti į 3 litrų stiklainį.**

DRAŠA

Sugalvokite 7 idėjas įtraukiam verslui per 20 sekundžių.

DRAŠA

**Nupieškite karvę užmerktomis
akimis.**

DRAŖSA

Pasakykite abėcėlę nuo Z iki A.

DRAŠA

**Vaikščiok po kambarį kaip
krabas.**

DRAŲSA

**Pakvieskite ką nors į dvikovą
su plastikiniais (popieriniais)
šiaudeliais.**

DRAŲSA

**Pateikite savo aplinkai
draugiško verslumo pavyzdį
savo.**

DRAŲSA

**Padarykite origami
nenaudodami popieriaus.**

DRAŖSA

**Parduokite pieštuką žaidėjui
kairėje per 1 minutę.**

DRAŲSA

**Paaiškinkite, kodėl monetos
yra geriau nei popieriniai
pinigai.**

DRAŲSA

**Paskambinkite draugui,
prisistatykite kėdžių
pardavimo vadybininku ir
įtikinkite jį įsigyti sostą.**

DRAŖSA

Susirask artimiausią verslą su įdomiu tau pavadinimu ir išsiaiškink, kodėl toks pavadinimas.

DRAŠA

Papasakokite apie save 5 minutes nenaudodami įvardžius „aš“.

DRAՅԱ

**Internetete rask kokios įmonės
numerį ir paskambinus
paklausk, kiek metų jie jau
dirba.**

DRAŠA

**Paklausk pažįstamo
verslininko, kodėl jis įkūrė
verslą.**

DRAŖSA

**Išeik į lauką, rask problemą,
kurią sprendžiant, būtų galima
kurti verslą.**

DRAŖSA

**Per minutę laiko, nupiešk
traškučių įmonės logotipą.**

DRAŲSA

**Pasakykite, situaciją, kai
sugalvojote visiškai naują,
netikėtą problemos
sprendimą.**

DRAŠA

Sugalvok 6 skirtingus įmonių pavadinimus, kuriuose būtų žodis „KIAUŠINIS“.

KŪRYBIŠKUMAS

**Išvardink bent du kūrybiškumo
įgūdžių pavyzdžius.**

Ryšių kūrimas.

Klausimų kėlimas

Stebėjimų darymas.

Tinklo kūrimas.

Eksperimentavimas

KŪRYBIŠKUMAS

Kas yra kūrybingas žmogus?

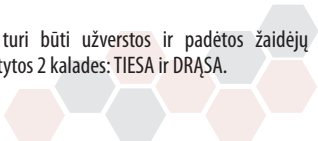
Kūrybingas žmogus turi galimybę sugalvoti ir plėtoti originalias idėjas, ypač meno srityje. Kaip ir daugelis kūrybingų žmonių, jis niekada nebuvo patenkintas. Sinonimai: vaizdingas, gabus, meniškas, išradingas.

TAISYKLĖS

Žaidime yra 165 kortelės su klausimais arba užduotimis. Žaidimas yra žaidžiamas principu TIESA ar DĄŠA. Kai ateina žaidėjo eilė klausti, jis renkasi tiesą arba drąsą. Pasirinkus tiesą yra traukiama kortelė iš bendrųjų klausimų t.y. verslumo kompetencijų. Verslumo kompetencijas žaidime sudaro: motyvacija, komunikacija, ekologija, socialinė įtrauktis, finansinis raštingumas ir kūrybiškumas. Pasirinkus drąsą yra traukiama kortelė su užduotimi.

1. Žaidimas gali būti žaidžiamas poromis arba individualiai.
2. Kiekvienam žaidėjui reikalingas totemas (mažas asmeninis daiktas): moneta, raktas, ženklelis ar pan.
3. Rekomenduojama visiems žaidėjams susėsti ratu.
4. Visos kortelės turi būti užverstos ir padėtos žaidėjų viduryje ir suskirstytos 2 kalades: TIESA ir DRAŠA.

TAISYKLĖS

5.Kai žaidėjai susikirsto, kokia tvarka atsakinės į klausimus, ir ateina eilė žaisti, vienas žaidėjas paima vieną kortelę nuo viršaus, perskaito klausimą, o kitas žaidėjas bando atsakyti į TIESOS kortelėje užduotą klausimą arba atlikti DRAŠOS kortelėje įvardytą užduotį.

6.Už kiekvieną teisingai atsakytą klausimą žaidėjas gauna po 1 tašką ir pasilieka kortelę.

7.Jei į klausimą nebuvo atsakyta teisingai, taškų negaunama, o kortelė yra padedama į kortų kaladės apačią.

8.Jei į klausimą yra atsakoma teisingai, eilė imti kortelę ir klausti pereina kitai porai ratu pagal laikrodžio rodyklę.

9.Laimi tas asmuo ar pora, kuri per nustatytą laiko trukmę surenka daugiausiai taškų arba kuri pirma pasiekia užsibrėžtą taškų skaičių (maksimalus taškų skaičius yra 15).

10.Korteles, kurios yra sunumeruotos nuo 1 iki 15, sudėkite kaip žaidimo lentą. Tai leis Jums skaičiuoti surinktus taškus bei judinti kiekvieno žaidėjo/komandos totemą.

ĮŽANGINIS ŽODIS

Šį metodinį įrankį ruošėme taip, kad galėtume jauniems bei su jaunimu dirbantiems asmenims suteikti priemonę, kuri leidžia geriau pažinti versumo sritį, remiantis faktais bei žiniomis, tokiu būdu išsklaidant visuomenėje paplitusius mitus, kad mokytis apie versumą gali būti nuobodu ar sudėtinga.

Metodinio įrankio pagalba galėsite savo pasirinkta forma inicijuoti diskusiją su jaunimu apie versumą ir juo susijusius įgūdžius bei žinias, pasinaudojant stalo žaidimo kortelėmis ir jose pateikta informacija.

Rekomenduojame pasinaudoti savo kūrybiškumu ir, susikūrus saugią diskusijoms aplinką, siekti, kad jauni žmonės nebijotų išsakyti savo nuomonę ir išdrįstų kalbėtis bei diskutuoti su kitais jaunuoliais.

Metodinis įrankis pritaikytas tiek jaunam žmogui, tiek asmenims, dirbantiems su jaunimu. Jei esate su jaunimu dirbantis asmuo, tai pritarсите, kad Jūs planuojate jaunimui užsiėmimus, konsultuojate juos veiklų planavimo, savanorystės, karjeros pasirinkimo ir tikriausiai visais kitais gyvenimo klausimais. Mūsų tikslas, kad su jaunimu dirbantys asmenys turėtų metodinę priemonę inicijuoti pokalbius su jaunimu apie versumą ir su juo susijusius klausimus, tokiu būdu didinant jaunimo susidomėjimą bei sąmoningumą šia tema.

VERSLUMAS TIESA IR DRAŽA

1

2

3

Tau puikiai sekasi!

4

5

6

7

Pusè kelio įveikta,
tik pirmyn!

8

10

11

12

13

Finišas jau arti -
nepasiduok!

14

15